

Konferencia o vzájomnom prepojení náboženstva, slobody a politiky

23.4.2026 - | SAV

Otázky súvisiace s náboženstvom sú neustále prítomné v každej spoločnosti. Témy, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia s religiozitou, skúmajú rôzne vedné disciplíny. Poukazujú na to, že religiozita je súčasťou zložitého politického, spoločenského, kultúrneho, sociálneho i iného diania. Potvrdila to aj 17. vedecká konferencia ISORECEA pod názvom „(De-)Institutionalisation of Religious Life in Times of Geopolitical Turbulence“, ktorá sa konala 16. - 18. apríla 2026 v Bratislava.

Podujatie sa uskutočnilo až v 20 paralelných sekciách, v rámci ktorých vystúpilo približne 80 rečníkov. Program doplnili štyri diskusie s autormi a kritikmi aktuálnych kníh, ako aj prezentácia posterov.

V úvodnej časti slávnostne odovzdali cenu Miklósa Tomku (Miklós Tomka Award) asociácie ISORECEA Michalovi Púchovskému, vedeckému pracovníkovi Sociologického ústavu SAV, v. v. i., za víťazný pôvodný článok o vývoji súčasného pohanstva na Slovensku. O ocenení rozhodla medzinárodná porota a článok bude publikovaný v časopise RASCEE.

Pracovnú časť konferencie otvoril plenárnou prednáškou Róbert Dobrovodský, verejný ochranca práv SR, ktorý pripomenul vývoj vzťahov cirkví, náboženských spoločností a štátu v Slovenskej republike. Zmienil sa okrem iného aj o rozporoch medzi náboženskou slobodou, registráciou cirkví a náboženských spoločností a platnou legislatívou SR a EÚ. Nielen v jeho prejave, ale aj v následnej diskusii sa rečníci sústredili najmä na rozpor medzi uplatňovaním slobody vierovyznania a platnou legislatívou. Na konferencii sa venovala pozornosť aj ďalším témam, napríklad migrantom a ich možnostiam realizovať svoju vieru v štátoch, kde získali aspoň dočasný pobyt. Príspevky sa venovali aj otázkam moderného pohanstva (paganizmu), postojom cirkví k národu či ku konzervativizmu. Potvrdilo sa, že prezentované témy sú mimoriadne aktuálne, pričom situácia v jednotlivých európskych štátoch vo vzťahu k náboženským menšinám a ďalším otázkam je vo väčšine prípadov veľmi podobná.

Súčasťou konferencie bolo aj valné zhromaždenie ISORECEA a voľba nového vedenia. Gergely Rosta na poste predsedu nahradila Milda Ališauskienė.

Na podujatí sa zúčastnili referujúci zo štátov V4, z Bulharska, Rumunska, Francúzska, Slovinska, Srbska, Chorvátska, Litvy, Lotyšska, Nemecka, Nórska, Portugalska, Švajčiarska, Talianska, Ukrajiny, Írska, USA a Spojeného kráľovstva.

Program a abstrakty

Medzinárodnú konferenciu zorganizovali v spolupráci Sociologický ústav SAV, v. v. i., Ústav politických vied SAV, v. v. i., Filozofická fakulta UK v Bratislave a Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave. K organizátorom patrila okrem strešnej asociácie ISORECEA aj International Association for the History of Religions.

Toto významné stretnutie antropológov, historikov, etnológov, sociológov, politológov, religionistov a odborníkov z ďalších humanitných a spoločenských disciplín sa uskutočnilo aj vďaka projektu APVV-22-0063 Reprodukcie náboženských a svetonázorových štruktúr na Slovensku. Stopäťdesiat

rokov zmien.

Spracoval a foto: Norbert Kmeť, Ústav politických vied SAV, v. v. i.

https://www.sav.sk?doc=services-news&lang=sk&news_no=13583&source_no=20